

Onderwerp	Visie en eisen studieloopbaanbegeleiding
Datum	9 april 2014
Pagina	1 van 4

Visie en eisen studieloopbaanbegeleiding

INLEIDING

Optimaal studiesucces hangt nauw samen met een goede studieloopbaanbegeleiding (SLB). SLB draagt namelijk bij aan zowel de aflevering van professionals die van economische en maatschappelijke toegevoegde waarde zijn voor de beroepspraktijk, als aan het behalen van de gewenste numerieke rendementen. Een goede invulling van de SLB is dan ook een speerpunt voor Saxion. Het belang ervan wordt benadrukt in zowel de Strategische Agenda als de Onderwijsvisie Saxion 2012-2016.

“Gedurende de opleiding is studieloopbaanbegeleiding essentieel en niet vrijblijvend.” (Strategische Agenda)

“Alle studenten kunnen rekenen op studieloopbaanbegeleiding bij het maken van keuzes in de studieloopbaan en de ondersteuning van de studievoortgang.” (Onderwijsvisie)

VISIE OP SLB

Bij SLB gaat om de vraag hoe studenten zo effectief en succesvol mogelijk kunnen studeren, of de opleiding en beroep bij de ambities en mogelijkheden van de student passen en welke talenten hij kan ontwikkelen in het kader van zijn professionele ontwikkeling.

Onderzoek laat zien dat voor het behalen van studiesucces motivatie belangrijker is dan intelligentie (Kappe, 2009). Motivatie wordt onder andere bereikt door de student goed te begeleiden bij studie- en loopbaankeuzes en reflectie op motieven en ambities voor de toekomst (Kuijpers & Meijers, 2009). Bij SLB wordt ondersteuning geboden bij het plannen en zicht houden op de studievoortgang, het (leren) studeren, het (leren) reflecteren op zowel studie als beroep en loopbaan, het maken van keuzes, het zelf verantwoordelijkheid nemen en het kunnen werken aan de ontwikkeling als professional in een bepaald werkveld.

Het doel van SLB is dat de student succesvol zijn studie afrond, zijn talenten ontwikkelt en optimaal op zijn toekomst is voorbereid.

De begeleiding binnen SLB is daarmee te verdelen in minimaal twee en optioneel drie verschillende elementen (zie figuur 1):

1. Begeleiding bij studievoortgang
2. Begeleiding bij loopbaanontwikkeling
3. Begeleiding bij professionele ontwikkeling (optioneel)

Al deze drie elementen vallen binnen het kader van, of leiden tot persoonlijke ontwikkeling van de student.

Figuur 1. De drie begeleidingselementen binnen SLB.

Onderwerp	Visie en eisen studieloopbaanbegeleiding
Datum	9 april 2014
Pagina	2 van 4

Begeleiding bij studievoortgang

Bij Saxion vinden we het van belang dat de student de regie heeft over zijn eigen leerproces en succesvol studeert. De SLB'er begeleidt de student bij het plannen en optimaal realiseren van zijn studievoortgang. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het studiecontract. De SLB'er heeft *binnen dat kader van studievoortgang* ook aandacht voor persoonlijke omstandigheden. Als het gaat om studievoortgang moet er binnen SLB ook aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van de benodigde *leercompetenties*: studenten moeten leren leren.

Begeleiding bij loopbaanontwikkeling

Een ander element van SLB is het begeleiden en het voorbereiden van de student op zijn toekomstige loopbaan en werkveld. De student wordt binnen SLB begeleid bij het maken van keuzes en het ontwikkelen van loopbaancompetenties: reflecteren op eigen talenten, motieven, kwaliteiten en ambities, loopbaanexploratie, loopbaansturing en netwerken.

Begeleiding bij professionele ontwikkeling

SLB richt zich verder in meer of mindere mate op de professionele ontwikkeling van de student. Hierbij gaat het om begeleiding bij de ontwikkeling van een professionele identiteit en beroepshouding. Bij veel opleidingen krijgt de professionele ontwikkeling in de rest van het curriculum vorm waardoor dit element in SLB kleiner is of nauwelijks aanwezig. In hoeverre dit element binnen SLB of elders aan bod komt is aan de opleiding zelf. De verbinding met SLB is echter altijd aanwezig en van belang.

Afbakening SLB

SLB gaat uiteindelijk om persoonlijke ontwikkeling. Studievoortgang, loopbaanbegeleiding, professionele ontwikkeling en alles wat daaronder valt zijn immers persoonlijk. Andersom geredeneerd kan alles dat de student aan persoonlijke ontwikkeling nodig heeft op het gebied van studie en loopbaan onder een van deze drie elementen worden weggeschreven. Omdat SLB zo persoonlijk is, krijgt een SLB'er vaak te maken met persoonlijke problemen van de student, zoals functiebeperkingen of moeilijke thuissituaties. Deze persoonlijke problemen hebben in zoverre een plaats binnen SLB, als deze benaderd kunnen worden vanuit een van de drie elementen uit figuur 1. Zodra de hulpvraag van de student dit laatste overstijgt, begeleidt de SLB'er de student niet zelf maar verwijst door naar specialisten.

Verantwoordelijkheid voor SLB

Voor de kwaliteit en effectieve invulling van SLB is een proactieve houding van twee kanten vereist – SLB'er/opleiding *en* student. Van de student wordt verwacht dat hij actief meedoet in SLB groepsbijeenkomsten en goed voorbereid de gesprekken met zijn SLB'er voert. Begeleiding bij deze actieve, zelfgestuurde inbreng is bij jongvolwassenen zoals onze studenten echter zeer gewenst. De *verantwoordelijkheid voor het initiatief* voor SLB ligt daarom ook expliciet bij de opleiding. Daarbij wordt in elk studiejaar door de SLB'er ingezet op het begeleiden van de studievoortgang, om studenten stevig te ondersteunen bij het plannen, organiseren en sturen van hun eigen studierendement.

Onderwerp	Visie en eisen studieloopbaanbegeleiding
Datum	9 april 2014
Pagina	3 van 4

EISEN VOOR SLB BINNEN SAXION

Bovenstaande visie leidt tot een aantal kwaliteitseisen voor SLB binnen Saxion.

Invulling SLB

1. SLB is altijd gericht op twee begeleidingscomponenten: begeleiding bij de studievoortgang en begeleiding bij loopbaanontwikkeling. Indien een opleiding daarvoor kiest kan professionele ontwikkeling ook binnen de SLB vallen.
2. SLB is voor iedere student, ongeacht resultaten m.b.t. studievoortgang.
3. SLB vindt plaats tijdens alle jaren van inschrijving van de student, door middel van individuele gesprekken en eventueel in groepsverband.
4. In jaar 1 en 2 worden minimaal 3 individuele gesprekken per jaar gevoerd met elke student. Voor alle andere jaren van inschrijving geldt een minimum van 2 individuele gesprekken per jaar.
5. SLB sluit in jaar 1 aan bij de uitkomsten en advies vanuit de intake, is gericht op oriëntatie en selectie, het begeleiden van de studievoortgang en eindigt met het propedeuse studieadvies. Zolang de student de propedeuse niet heeft afgerond, blijft dit op de agenda in de daarop volgende jaren. In de hoofdfase is SLB gericht op het begeleiden van de studievoortgang, het maken van keuzes (bijv. voor minor en stage), loopbaanoriëntatie en verdere professionele ontwikkeling.
6. Bij de begeleiding wordt gebruik gemaakt van het studiecontract, waarin de inzet van de student is beschreven, en studievoortgangsoverzichten, waarin de resultaten van de student staan. Aan het begin van een jaar wordt het studiecontract opgesteld. Door het jaar heen wordt de studievoortgang besproken en het studiecontract desgewenst bijgesteld.

Organisatie en randvoorwaarden

7. Zowel student als SLB'er zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en effectieve invulling van SLB. De verantwoordelijkheid voor het initiatief voor SLB ligt echter, in alle jaren, bij de opleiding.
8. De rol van SLB, de bijbehorende rechten en plichten van de student en consequenties voor het niet naleven hiervan zijn beschreven in de OER.

Professionalisering

9. Iedere SLB'er is aantoonbaar op zijn taak voorbereid en gecertificeerd. Certificering wordt uitgevoerd (of gevalideerd) door Saxion Academy en dient iedere vijf jaar opnieuw

Onderwerp	Visie en eisen studieloopbaanbegeleiding
Datum	9 april 2014
Pagina	4 van 4

bevestigd te worden.

Doorverwijzing

10. Er is een adequate informatie-uitwisseling tussen het Studiesuccescentrum en SLB'ers over de verwijfsfunctie binnen SLB en mogelijkheden tot doorverwijzing. Het is binnen de begeleidingskolom duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is.

Uitwerking in SLB plan

Elke academie/ opleiding operationaliseert de Saxion brede visie op SLB in een eigen, concreet uitgewerkt SLB plan. In dat plan wordt ingegaan op de eisen die hierboven staan beschreven.

*Kariene Mittendorff, Associate lector Studieloopbaanbegeleiding (Lectoraat IEO)
Elisabeth Osterloh, Onderwijsadviseur (Bureau Kwaliteitszorg)*